

Psychologencommissie

Vertrouwen in een erkend psycholoog

Informatie voor cliënten of patiënten van psychologen werkzaam binnen de (geestelijke) gezondheidszorg

Deze brochure is bestemd voor cliënten of patiënten* van psychologen die werken binnen de (geestelijke) gezondheidszorg. Ze legt uit waarom het belangrijk is om een beroep te doen op een erkend psycholoog, ingeschreven bij de Psychologencommissie.

*Voor de vlotheid geven we hieronder de voorkeur aan het woord 'cliënt'.

Wist u dat de titel van psycholoog bij wet beschermd is? Het diploma master of licentiaat in de psychologie is dus niet voldoende om zich psycholoog te noemen. Enkel na inschrijving bij de Psychologencommissie mag iemand deze titel gebruiken. Hierdoor krijgt u als cliënt van een erkend psycholoog meer garanties op een kwaliteitsvolle dienstverlening.

Hoe herken ik een erkend psycholoog?

- Gebruik de **zoekfunctie** 'Is mijn psycholoog erkend?' op www.erkendpsycholoog.be,
- Vraag naar het **erkenningcertificaat** of de **erkenningkaart** van uw psycholoog,
- Ga na of uw psycholoog op zijn website het **e-logo** voor erkende psychologen gebruikt,
- Kijk na of deze een **geldig erkenningsnummer** vermeldt.

MEER VERTROUWEN IN EEN ERKEND PSYCHOLOOG

Gaat u langs bij een erkend psycholoog? Dan bent u beter beschermd. Een erkend psycholoog engageert zich er immers toe om zijn deskundigheid op peil te houden en zijn werk op een ethisch correcte wijze uit te voeren. Deze is immers gebonden aan een deontologische beroepscode.

Wat is een deontologische beroepscode?

Een (deontologische) beroepscode is een verzameling gedragsregels of normen die een beroepsbeoefenaar dient na te leven bij het uitoefenen van zijn werk. De beroepscode voor erkende psychologen werd bij wet vastgelegd en is dus bindend.

DE PLICHTEN VAN EEN ERKEND PSYCHOLOOG

De regels uit de beroepscode voor psychologen zorgen ervoor dat u als cliënt van een erkend psycholoog recht heeft op:

- **Kwaliteitsvolle dienstverlening:** uw erkend psycholoog is vakbekwaam en getuigt van ethisch normbesef. Deze verwijst u door naar een andere zorgverlener wanneer hij niet in staat is u verder te helpen.
- **Vrije en geïnformeerde toestemming:** uw erkend psycholoog mag pas tussenkomen nadat u voldoende bent ingelicht over de implicaties van de dienstverlening en nadat u uw vrijwillige toestemming heeft gegeven.
- **Informatie:** u mag uw psycholoog altijd om bijkomende informatie over de vooruitgang of de resultaten van de dienstverlening vragen.
- **Geheimhouding:** uw psycholoog mag in principe geen gegevens delen met derden, noch over uzelf, noch over de diensten waarvoor u een beroep op hem deed. Soms is overleg met andere hulpverleners nodig. Dan vraagt uw psycholoog hiervoor eerst uw toestemming.
- **Eerlijke, objectieve en onpartijdige dienstverlening:** uw erkend psycholoog mag met u enkel een professionele relatie aangaan. Hij dient hierbij onbevooroordeeld te werk te gaan. Bovendien mag uw psycholoog geen uitspraken doen over mensen die hij niet heeft kunnen onderzoeken.
- **Middelenverbintenis:** Uw erkend psycholoog spant zich in en handelt naar best vermogen. Hij gebruikt hierbij de beste methodes volgens recente wetenschappelijke bevindingen. Een resultaat kan hij u echter niet garanderen.

Voor meer informatie over deze plichten en over de uitzonderingen hierop, neemt u best een kijkje op www.erkendpsycholoog.be.

WET OP DE PATIËNTENRECHTEN

Sinds 1 september 2016 is er een nieuwe wet die de klinisch psycholoog erkent als gezondheidszorgberoep (zie ook noot op het einde van deze brochure). Dit heeft ervoor gezorgd dat klinisch psychologen voortaan ook rekening moeten houden met de wet op de rechten van de patiënt. Deze rechten overlappen grotendeels met de regels uit de deontologische beroepscode voor psychologen. U kunt dit nalezen op www.patiëntenrechten.be.

ONTEVREDEN OVER UW ERKEND PSYCHOLOOG?

De vertrouwensrelatie tussen een cliënt en zijn psycholoog is van groot belang. Bent u niet tevreden over de dienstverlening van uw psycholoog? Dan raden wij u aan om hierover steeds eerst met uw psycholoog zelf in gesprek te gaan. Zo kunnen jullie samen het vertrouwen terug herstellen. Wij herinneren er u wel aan dat uw psycholoog een middelenverbintenis heeft, maar geen resultaatsverbintenis (zie hierboven onder "De plichten van een erkend psycholoog").

Vinden jullie samen geen oplossing? En vermoedt u dat uw psycholoog de plichten uit zijn beroepscode mogelijk heeft geschonden? Dan kunt u een klacht indienen bij de Psychologencommissie.

” IK VERTROUW OP MIJN
ERKEND PSYCHOLOOG EN
DIT KOMT MIJN BEGELEIDING
TEN GOEDE

WAT DOET DE PSYCHOLOGENCOMMISSIE?

De Psychologencommissie is de onafhankelijke federale overheidsinstantie bevoegd voor alle psychologen in België, ongeacht hun werkveld of statuut (in loondienst of zelfstandig).

De belangrijkste missie van de Psychologencommissie is **de bescherming van het vertrouwen in psychologen**. Ze streeft dit na door de kwaliteit van de diensten van erkende psychologen te bevorderen.

De Psychologencommissie:

- Regulariseert het gebruik van de titel van psycholoog via een erkenningsprocedure,
- Biedt u de mogelijkheid na te gaan of iemand erkend is als psycholoog via haar online zoekfunctie 'Is mijn psycholoog erkend?',
- Bevordert de ethisch correcte praktijkvoering van psychologen via een deontologische beroepscode en de behandeling van deontologische klachten,
- Beantwoordt deontologische of juridische vragen,
- Is een aanspreekpunt voor cliënten van psychologen,
- Informeert overheden en belangengroepen.

TERUGBETALING VAN PSYCHOLOGISCHE BEGELEIDING EN PSYCHOTHERAPIE

De terugbetaling van psychologische begeleiding en psychotherapie valt momenteel nog niet onder de verplichte verzekering. Gaat u langs bij een ambulante, zelfstandige psychologenpraktijk? Dan betalen een aantal ziekenfondsen soms een deel terug vanuit hun aanvullende verzekering voor specifieke doelgroepen. Er bestaat momenteel echter een grote verscheidenheid in terugbetalingsvoorwaarden overheen de verschillende ziekenfondsen.

Toch baseren steeds meer ziekenfondsen zich op de wettelijke erkenning als psycholoog als voorwaarde om terugbetaling te verlenen. Maar niet allen volgen dit principe. Informeer u daarom over de terugbetalingscriteria bij uw ziekenfonds. Ook het terugbetalingsoverzicht van het Vlaams Patiëntenplatform kan u verder helpen. Dit vindt u onder andere op www.erkendpsycholoog.be/terugbetaling

WAAR WERKT EEN PSYCHOLOOG?

Psychologen kunnen, in loondienst, als zelfstandige of als vrijwilliger, op uiteenlopende terreinen werkzaam zijn: binnen de geestelijke gezondheidszorg

of klinische sector, binnen het onderwijs, in allerhande bedrijven en organisaties, binnen de sportwereld, of in het onderzoeksveld.

Er zijn dan ook vele specialisaties zoals klinisch psycholoog, schoolpsycholoog, sportpsycholoog, bedrijfspsycholoog, reclamepsycholoog of nog neuropsycholoog. Voor al deze specifieke benamingen is een erkenning vereist.

WAARIN VERSCHILLEN PSYCHOLOGEN MET PSYCHIATERS OF PSYCHOTHERAPEUTEN?

De titels van psychotherapeut, psycholoog en psychiater worden vaak door elkaar gebruikt. Nochtans vallen deze beroepen niet samen. Er is wel sprake van overlap: een groot aantal psychologen en psychiaters geven ook psychotherapie.

Psychologen kunnen een waaier aan diensten verstrekken zoals psychotherapie, psychologische begeleiding, psychodiagnostiek, loopbaanbegeleiding, psychosociale preventie, coaching of psycho-educatie. Maar alle psychologen hebben dezelfde basisopleiding: minimaal vijf jaar universitaire studies in de psychologie. Een deel van de psychologen hebben daarenboven na hun studies een bijkomende psychothe-

rapeutische vorming gevolgd en mogen psychotherapie geven. Een **erkend** psycholoog is wettelijk gebonden aan een deontologische beroepscode.

Psychiaters bezitten een diploma in de geneeskunde met een specialisatie in psychiatrische stoornissen. Zij doen een diagnose, stellen een behandeling voor en mogen hierbij medicatie voorschrijven. Veel psychiaters geven ook psychotherapie. Ze zijn overigens gebonden aan de deontologische code voor artsen.

Psychotherapeuten geven psychotherapie. Zij zijn niet altijd (wettelijk) gebonden aan een deontologische beroepscode. Dit is wel het geval voor de erkende psychologen en artsen die ook psychotherapie geven (zie ook noot onderaan deze brochure).

Doet u beroep op een psychotherapeut? Dan gaat u best na of deze persoon een psychotherapie-opleiding heeft gevolgd en gebonden is aan een beroepscode.

	Psycholoog	Psychiater	Psychotherapeut
Basisdiploma	Licentiaat of master psychologie	Licentiaat of master geneeskunde met specialisatie in psychiatrische stoornissen	<ul style="list-style-type: none"> × Verschillende basisdiploma's mogelijk × Aangevuld met een opleiding psychotherapie
Taken	Heel uiteenlopend: <ul style="list-style-type: none"> × psychodiagnostiek, × psychologische begeleiding, × psychotherapie, × loopbaanbegeleiding, × coaching, × psycho-educatie, × ... 	<ul style="list-style-type: none"> × diagnose stellen × behandeling voorstellen × medicatie voorschrijven × psychotherapie × ... 	<ul style="list-style-type: none"> × psychotherapie
Deontologische beroepscode?	Ja	Ja	Niet altijd

MEER INFORMATIE?

Wenst u meer informatie? Neem dan een kijkje op de website www.erkendpsycholoog.be. Of contacteer de deontologische dienst van de Psychologencommissie per e-mail naar deontologie@compsy.be of per telefoon naar 025 13 93 51.

Noot: deze brochure werd uitgebracht vooraleer alle praktische details van de Wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidsberoepen bekend waren. Deze wet erkent de klinische psychologie als gezondheidszorgberoep en regelt de psychotherapie. De wet behoudt de psychotherapie voor aan de erkende gezondheidszorgberoepen van klinisch psycholoog, klinisch orthopedagoog en arts. Er zijn ook overgangsmaatregelen voor de huidige psychotherapeuten die buiten deze drie categorieën vallen. Zodra er meer duidelijkheid is over de praktische uitvoering van de nieuwe wet zal de informatie in deze brochure aangevuld worden.

De informatie in deze brochure is gebaseerd op de volgende wetteksten:

- Wet van 8 november 1993 tot bescherming van de titel van psycholoog (Belgische Staatsblad: 31-05-1994),
- Koninklijk besluit van 2 april 2014 tot vaststelling van de voorschriften inzake de plichtenleer van de psycholoog (Belgisch Staatsblad: 16-05-2014),
- Wet van 4 april 2014 tot regeling van de geestelijke gezondheidsberoepen (Belgisch Staatsblad: 20-05-2014),
- Wet van 22 augustus 2002 betreffende de rechten van de patiënt. (Belgische Staatsblad: 26-09-2002).

Psychologencommissie

Kunstlaan 3 . 1210 Brussel . T +32 2 503 29 39
www.compsy.be . info@compsy.be

/compsyBelgium

/company/2831105

/CompsyBelgie

